

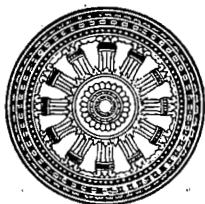

คำสั่งมหาเถรสมาคม

เรื่อง ห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๗

มหาเถรสมาคมให้จัดพิมพ์
เพื่อ

ส่งไปยังวัด และหน่วยราชการต่าง ๆ

คำสั่งมหาเถรสมาคม

เรื่อง ห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๗

ห้องสมุดวัดเขาวงทราย
เลขทะเบียน ๐๐๓๗๔
เลขเรียก ๘๔ ค ๗๑๗

มหาเถรสมาคมให้จัดพิมพ์

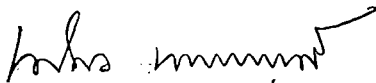
เพื่อ

ส่งไปยังวัด และหน่วยราชการต่าง ๆ

คำนำ

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๕ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะมีขึ้นในเดือนมีนาคม ๒๕๓๕ นี้ กระทรวงศึกษาธิการได้แถลงกำชับให้ข้าราชการและครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการวางตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด มิให้กระทำการใดๆ อันเป็นการให้คะแนนให้โทษต่อพรรคการเมือง พร้อมกันนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ให้กรรมการศาสนานำเรื่องพระสงฆ์ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง เสนอมหาเถรสมาคมได้พิจารณาด้วย

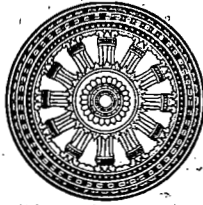
ที่ประชุมมหาเถรสมาคมได้พิจารณาแล้ว มีความตระหนักในเรื่องพระสงฆ์กับการเมืองมานาน และได้เคยออกคำสั่งมหาเถรสมาคมเรื่อง ห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมืองมาตั้งแต่ ปี ๒๕๑๗ จึงได้มอบให้กรรมการศาสนาจัดพิมพ์คำสั่งดังกล่าวเพื่อถวายเจ้าคณะจังหวัดทั่วประเทศได้กำชับ สอดส่อง และดูแลมิให้พระภิกษุสามเณรในสังกัดไปเกี่ยวข้องกับการเมือง ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น.

(นายเสมอ นาคพงศ์)

อธิบดีกรมการศาสนา

๒๔ มกราคม ๒๕๓๕

คำสั่งมหาเถรสมาคม

เรื่อง ห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมือง

พ.ศ. ๒๕๑๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มหาเถรสมาคมจึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้เรียกว่า "คำสั่งมหาเถรสมาคม
เรื่อง ห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๓"

ข้อ ๒ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศหรือคำสั่งคณะสงฆ์ อันเกี่ยวกับ
การห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งกำหนดไว้แล้ว

ในคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้

ข้อ ๔ ห้ามพระภิกษุสามเณรเข้าไปในที่ชุมนุม หรือในบริเวณที่ชุมนุม ซึ่งมีการโฆษณาหาเสียง เพื่อเลือกตั้งสมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาการเมืองอื่นใด หรือในที่ชุมนุมทางการเมือง ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

ข้อ ๕ ห้ามพระภิกษุสามเณรทำการใด ๆ อันเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่การหาเสียง เพื่อการเลือกตั้งสมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาการเมืองอื่นใดแก่บุคคลหรือคณะบุคคลใด ๆ

ข้อ ๖ ห้ามพระภิกษุสามเณรร่วมชุมนุมในการเรียกร้องสิทธิของบุคคลหรือคณะบุคคลใด ๆ

ข้อ ๗ ห้ามพระภิกษุสามเณรรวมอภิปราย หรือบรรยายเรื่องเกี่ยวกับการเมือง ซึ่งจัดตั้งขึ้นทั้งในวัดและนอกวัด

ข้อ ๘ ให้พระสังฆาธิการตั้งแต่ชั้นเจ้าอาวาสขึ้นไป ผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางปกครองชี้แจงแนะนำลูกวัดลูกคณะในปกครองของตนให้ทราบคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ และกวัดขันอย่าให้มีการฝ่าฝืนละเมิด

ข้อ ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนละเมิดคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้พระสังฆาธิการผู้ปกครองใกล้ชิดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน

ห้องสมุดวัดเขาบางทราย

ข้อ ๑๐ ให้พระสังฆาธิการผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางปกครอง
เลขทะเบียน ๐๐๓๗๔
ทุกชั้น ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้โดย
เคร่งครัด
เลขเรียก ๕๕ ก ๑๕๑๗

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

หมายเหตุ เหตุผลในการใช้คำสั่งมหาเถรสมาคมฉบับนี้ คือ โดยที่พระภิกษุสงฆ์
ได้นำมา สมณะ แปลว่าผู้สงบได้นำมาบรรพชิต แปลว่าผู้เว้นกิจกรรมอันเศร้าหมอง
มีโทษ สมควรเป็นผู้สังวรระวังการกระทำของตนให้เป็นไปแต่ในทางสงบปราศจาก
โทษทั้งแก่ตนทั้งแก่หมู่คณะ ด้วยเหตุนี้ พระบรมศาสดาจึงทรงบัญญัติสิกขาบท
ห้ามพระภิกษุสงฆ์มิให้ประพฤตินอกทางของสมณะบรรพชิต ทรงปรบโทษแก่ผู้
ฝ่าฝืนละเมิดในการที่บ้านเมืองมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้าเป็นสมาชิกแห่ง
สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นธุรกิจฝ่ายบ้านเมืองเป็นหน้าที่ของฆราวาสผู้มีสิทธิตาม
กฎหมาย โดยเฉพาะ ไม่ใช่หน้าที่ของพระภิกษุสามเณรผู้อยู่นอกเหนือการเมือง
ไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ไม่มีสิทธิ์สมัครรับเลือกตั้ง แม้ผู้ได้รับเลือกเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว หากบวชเป็นพระภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนา
ก็ขาดจากสมาชิกภาพแห่งสภาผู้แทนราษฎรทันที ข้อนี้แสดงว่า ความเป็นพระ-
ภิกษุสามเณรไม่ควรแก่การเมืองโดยประการทั้งปวง การที่พระภิกษุสามเณรเข้าไป
เกี่ยวข้องช่วยสนับสนุนการเลือกตั้งบุคคลใด ๆ เพื่อเป็นสมาชิกแห่งสภาผู้แทน
ราษฎรหรือสภามหาชนเป็นต้น ย่อมเป็นการประพฤติผิดวิสัยของสมณะบรรพชิต

นำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเองและหมู่คณะตลอดถึงพระศาสนาเป็นที่ติเตียนของ
สาธุชนทั้งในและนอกพระศาสนาเพราะสมณะบรรพชิตสมควรวางตนเป็นกลาง
ทำจิตให้กว้างขวางด้วยเมตตาทั่วไปแก่ชนทั้งปวงผู้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา โดย
ไม่เลือกหน้า ในตำแหน่งที่มีผู้แข่งขันช่วงชิงกันมากคน พระภิกษุสามเณรเข้าช่วย
ให้ผู้ใดได้ ข้อมเป็นทีพอใจของผู้หนึ่ง แต่ผู้ที่ไม่ได้ก็อีกเป็นจำนวนมากกับพวกพ้อง
ข้อมไม่พอใจ เสื่อมคลายความเคารพนับถือความเป็นอยู่ของพระสงฆ์และความ
ดำรงอยู่แห่งพระศาสนาขึ้นอยู่กับความเคารพนับถือของประชาชน พระภิกษุสามเณร
จึงควรทำตนให้เป็นทีเคารพนับถือของประชาชนทั่วไป ไม่ควรทำตนให้เป็นพวก
เป็นฝ่ายของผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งจะนำให้ชนทั้งหลายเห็นว่า ไม่ตั้งอยู่ในธรรม เกิดความ
เบื่อกันหลายคลายความเคารพนับถือและติเตียนต่าง ๆ ดังเคยมีตัวอย่างปรากฏ
มาแล้วมากมาย

เพื่อสงวนและเชิดชูพระภิกษุสงฆ์ให้ตั้งอยู่ในฐานะอันน่าเคารพนับถือ
ไม่เป็นที่ดูหมิ่นติเตียนของมหาชนและป้องกันความเสื่อมเสียของคณะสงฆ์
และพระศาสนาอันมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้ดำรงรักษาไว้เช่นเดียวกับบูรพาจารย์ได้
เคยปฏิบัติมา จึงออกคำสั่งมหาเถรสมาคมไว้ เพื่อให้พระภิกษุสามเณรถือปฏิบัติ
ต่อไป

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศาสนา

๓๑๔-๓๑๖ ปากซอยบ้านบาตร ถนนบำรุงเมือง ป้อมปราบ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
นายปทุม ผิวฉนวน ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. ๒๒๓๔๕๔๘, ๒๒๓๓๓๓๔๑